
nimetus

Ladina keel I

täpsustus

valikaine

õppejõud

A.Teesalu

eeldusaine(d)

asem

2

t kokku

90.0

t asem

45.0

t näd

0.0

EAP kokku

6.00

LO

0.0

GR

90.0

IND

0.0

SEM

0.0

PR

0.0

kvorm

asem

EAP

eesmärk

Saavutada arusaamine lihtsa ja keskmise raskusega ladinakeelsest tekstist. Saavutada kindlustunne, et huvipakkuvaid ladina tekste iseseisvalt lugeda. Oskus leida lahendusi ja kasutada oskusteavet (sõnaraamatud, grammatikad, andmebaasid).

Omandada miinimumsõnavara ja grammatikareeglid. Orienteeruda ladina keele struktuuris ja toimimises, võrreldes eesti keelega.

Kogeda järk-järgulist edu loetust arusaamisel.

Jõuda avarama arusaamine Rooma ühiskonna ajaloost ja kultuurist (peamiselt 1. saj. pKr). Tunda antiigist pärit muusikaterminite päritolu. Tunda ära ladina päritolu sõnu eesti võõrsõnades ja võõrkeeltes.

aine sisu

I semester:

- hääldamine ja hääldustraditsioonid.
- miinimumsõnavara (u. 250 sõna)
- verbid: kindel kõneviis; olevik, imperfekt ja perfekt; 1-4 pöördkond
- sõnajärg, pea- ja kõrvallaused
- nimisõnad: 1.-3. käändkond
- ainsus ja mitmus;
- käänded: nominatiiv, akusatiiv, daativ;
- isikulised asesõnad
- omadussõnade alg- ja ülivõrre.

II semester:

- infinitiivid, ebaregulaarsed verbid volo, nolo, possum
- omadussõnade kasutamine, ühilduvus nimisõnaga

- ebareeglipärased verbid: volo, nolo, possum imperfekt
- verbide kindel kõneviis: enneminevik (pluskvamperfekt)
- käänded: genitiiv, vokatiiv
- asesõnad: isikulised, näitavad, siduvad
- käskiv kõneviis; käsk ja keeld (noli, nolite)
- verbide oleviku partitsiip
- miinimumsõnavara (u. 440 sõna)

Ladina keele õpe lugude ja tegelaskujude kaudu. Ajaloolised karakterid ja ühiskondlikud suhted Pompeis 1. sajandil pKr. ning rooma provintssides Suurbritannias ja Egiptuses. Lood, dialoogid ja harjutused – lugemine ja tõlkimine, primaarsõnavara esitamine väikeste üksuste kaupa. Rohkete näidete taustal vestleme antiikaja eluolust ja kultuurist. Tutvume ka ladinakeelsete laulutekstidega ja vastavalt tudengite huvile ka muusikateoreetiliste tekstikatkenditega. Kuulame muusikanäiteid.

õpiväljundid

Üliõpilane

- tunneb ja kasutab teadlikult ladina häälduspõhimõtteid antiik- ja keskajal
- oskab sõnaraamatu ja grammatikate abiga tõlkida lihtsamaid tekste
- valdab elementaarsõnavara
- märkab ladina päritolu sõnu muusikaterminites ja võõrkeeltes
- suudab ladina keelega iseseisvalt edasi tegeleda.

Tal on teatav ettekujutus Lääne- ja Lõuna-Euroopa eluolust 1. sajandil pKr.

hindamismeetodid

I semestril mitmeeristav hindamine (arvestus jooksvate tööde põhjal).

Positiivse tulemuse annab aktiivne osalemine loengutes, kõigi läbitud teemade valdamine, mida näitavad tunnitöö ja positiivsele tulemusele tehtud lühikesed testid (vähemalt 51% õigeid vastuseid).

II semestril eristav hindamine (hindamine jooksvate tööde põhjal).

Lisaks eelnevale ka individuaalsed lugemis- ja tõlkimisülesanded.

hindamiskriteeriumid

Hinde kriteeriumid:

Suurepärase: hääldab ladina keelt korrektselt. Valdab täiel määral miinimumsõnavara. Saab tekstist suurepäraselt aru. Tõlgib täpselt ja vabalt ning kaunisse eesti keelde. Määrab grammatilised vormid täielikult ja täpselt ning oskab neid nimetada. Näitab oma lähenemises iseseisvust ja loovust.

Väga hea: hääldab ladina keelt korrektselt. Saab tekstist väga hästi aru. Tõlgib täpselt ja kaunisse emakeelde.

Võib esineda väheseid vigu, kuid vastus on korrektne ja loov 85-95% ulatuses.

Hea: hääldab ladina keelt korrektselt. Tõlkes näitab head arusaamist, tõlge on ladus, vastused sisu ja grammatika osas on korrektsed 75-85% ulatuses.

Rahuldav: hääldamises esineb ebakindlust. Tõlkes näitab tekstist arusaamist üldjoontes, vastused sisu ja grammatika osas on korrektsed 60-75% ulatuses.

Kasin: üliõpilane saab tekstist vaevaliselt aru, kuid vastab sisu ja grammatika osas vähemalt 51-60% küsitust korrektselt.

kirjandus / repertuaar

Cambridge Latin Course (õpikud 1-2).

Ladina-eesti sõnaraamat. Tallinn: Valgus, 2002.

Maria-Kristiina Lotman. Ladina keel. Grammatika. Tallinn, 2001.

Ladinakeelsete muusikalooliste tekstide andmebaas Thesaurus Musicarum Latinarum (TML).

Ad libitum:

Helen Waddell. A Book of Medieval Latin for Schools. London, 1971.

Toomas Siitan (koost.). Liturgiliste laulude tekste ladina ja eesti keeles. Tallinn, 1992.

Täiendavalt:

Anne Lill, Merike Ristikivi, Maria Kanter. Studia Latina. Ladina keele õpik humanitaaralade üliõpilastele. Tallinn, 2002.

Ernst Nurm. Ladina keele grammatika. Ilmunud 1988.

ainekava koostaja

Ave Teesalu